

30

rokov SKF

1993 - 2023

PRÍHOVOR PREZIDENTA SKF:

Vážení členovia Slovenskej kendo federácie,

prihováram sa Vám ako prezident SKF v tomto jubilejnom roku, kedy si pripomíname 30. výročie vzniku Slovenskej kendo federácie.

Iste, patrí sa bilancovať, hodnotiť, spomínať. Udialo sa toho veľa, stali sme sa súčasťou európskej a svetovej kendo federácie, rozvinula sa spolupráca s Japonskou ambasádou, semináre, turnaje a skúšky s našimi učiteľmi sa stali každoročnou samozrejmosťou.

Ale jeden aspekt by som chcel vyzdvihnúť a tým sú ľudia. Lebo len a len ľudia, ich záujem a osobný vklad do Budo sú to, čo robí Slovenskú kendo federáciu živou. Bez ľudí, ich cvičenia a entuziazmu, by bola SKF prázdnu schránkou. Cez našu organizáciu ich za tie roky prešlo veľké množstvo. Niektorí ostali krátky čas, iní sú súčasťou SKF už dlhé roky. Ja osobne som v tomto spoločenstve našiel mnoho kamarátov, s ktorými ma viaže silné puto priateľstva a ktoré prerastá samotným kendom a iaidom. S niektorými ľuďmi som sa spoznal viac, s niektorými menej, ale na 99,99% som sa tu stretol s milými a srdečnými ľuďmi, ktorí ma pustili nielen k svojim znalostiam bojového umenia, ale aj k sebe domov, do svojich rodín a dovoľujem si tvrdiť, že aj do svojich sŕdc.

Bol by som veľmi rád, keby ste mali všetci rovnakú skúsenosť/ šťastie ako ja a prajem Vám a samotnej Slovenskej kendo federácii len samých dobrých členov.

V Poráči 15.9.2023

Rastislav Pazdernatý
3.dan Iaido, 3.dan Kendo
Prezident SKF

PRÍHOVOR BÝVALÉHO PREZIDENTA ČFK:

Vážení přátelé,

dostalo se mi té veliké cti popřát všechno nejlepší Slovenské federaci kendó ku příležitosti 30. výročí jejího založení. Mám z toho velikou radost, protože Slovenská federace kendó je patrně nejbližší České federaci kendó ze všech ostatních federací a sdružení. Osobně její historii a především dlouhodobě aktivně cvičící členy, dobře znám: na samém prvopočátku našeho snažení jsme měli podobné problémy, ale i úspěchy a vzájemně jsme si tak mohli předávat cenné zkušenosti.

Na začátku všech aktivit spojených se vznikem federace je přirozeně velká dávka entuziasmu a nadšení několika lidí pro budování. To se pak v jistý okamžik může, a většinou bude, potýkat s mnoha překážkami – od organizačního know-how jednotlivých akcí, až po legislativu v daném regionu. Kendó a obecně budó, je ale navíc specifické tím, že předpokládá ustavičný rozvoj člověka jak po odborné, tak po osobnostní stránce. Podle toho, co vidíme ve Slovenské federaci kendó dnes, je všechno splněno a milou a příjemnou formou pokračuje dále. Jsou zde vytvořeny podmínky jak pro nově příchozí zájemce o studium japonské kultury a především cvičení s japonským mečem, tak pro pokročilé cvičící, kteří svou dlouhodobou pílí přesvědčili a otevřeli cestu zahraničním a především japonským učitelům, kteří mají velký zájem o pomoc rozvoje kenda na Slovensku. Slovenská federace kendó je tak krásným příkladem správného kokoro gamae: ducha budó a otevřenosti se ustavičně vzdělávat.

Chtěl bych zde Slovenské federaci kendó popřát hodně úspěchů do budoucna. Podle mého názoru je započatá cesta velice správná a má potenciál zdravého rozvoje ve smyslu budování budó. Mírou úspěchů tu nemyslím jen počet medailí ze závodů, což je dobrý nástroj pro motivaci mladých lidí, ale především schopnost uchovat a rozvíjet to nejlepší a nejryzejší z japonského budó, co jsme se mohli v Evropě dozvědět a co nejlepší možnou formou všichni předáváme novým zájemcům ve své rodné zemi. Slovenská federace kendó má pro to všechny předpoklady a budu velice rád, když se na tomto procesu budu moci podílet a osobně ho s manželkou Janou aktivně podpořit.

S přáním všeho nejlepšího a neutuchajícím „ganbatte kudasai“,

s úctou,

Jindra Ziegelheim,
Kendó renši, 7. dan

PRÍHOVOR COOK SENSEIA

Bolo to v máji 2000, keď som mal veľké potešenie, že som bol pozvaný učiť na Slovensko. Bol som požiadaný, aby som trénoval iaido pod záštitou Slovenskej federácie kendó s Romanom Behrom, s ktorým som sa stretol na niekoľkých seminároch v Českej republike.

Zhodou okolností som predstavil džódo aj iaido všetkým študentom v niekoľkých krajinách, čo bolo plánované niekoľkokrát počas roka.

Vtedy som stretol veľké množstvo študentov, ktorí kladli veľa otázok. Pamätám si, že v tých začiatkoch ma navštevovali aj Gabriel Banič a Miloš Kováčik. Títo študenti, očividne nadšení pre vedomosti, ma nakoniec požiadali, aby som ich každoročne navštevoval a začal som im odovzdávať všetky vedomosti, ktoré som im mohol poskytnúť.

V rokoch, keď som začal učiť, som sa snažil pomôcť všetkým študentom, ktorí prichádzali na semináre, a to už 25 rokov. Za ten čas som videl pokrok a zdokonaľovanie vo všetkých oblastiach vrátane techniky a bojových postojov.

Keďže som sa ocitol na jeseň svojej kariéry, som spokojný, že som splnil svoj sľub Ishidovi Sensei, že odovzdám jeho vedomosti.

Na záver by som chcel dodať fakt, že tieto krajiny, Slovensko, Česká republika, Maďarsko a Spojené kráľovstvo, založili v Európe 14 dojo.

Chcel by som sa týmto krajinám poďakovať za to, že mi dali príležitosť odovzdať svoje vedomosti ďalej.

Victor C. Cook

Shinbukan England

7.dan Iaido Kyoshi, 5.dan Jodo, 4.dan Kendo

PRÍHOVOR SAKAUE SENSEIA

Blahoželám k 30. výročiu založenia Slovenskej kendo federácie (SKF). Tridsať rokov je čas, ktorý pokrýva takmer jednu generáciu.

Prostredníctvom troch bojových umení Kendo, Iaido a Jodo ste prehĺbili vaše vzťahy so zahraničnými krajinami a založili a vybudovali organizáciu. Keď pomyslím na úsilie vás všetkých, ktorí ste priviedli toto dielo až sem, prejavujem k vám hlbokú úctu. Ak sa nad tým zamyslíme, bojové umenia, ktorým sa venujeme, odovzdávame ich ďalej, a je to niečo, čo nám zanechali naši predchodcovia bez toho, aby sme to poškodili alebo skreslili. Čo by sme mali mať na pamäti, je nenechať toto bohatstvo vyschnúť, a odovzdať ho ďalšej generácii a urobiť všetko pre zachovanie tejto energie pre pokračovanie a ďalší rozvoj.

Vidím vo vás vášeň, ktorá sa vložila do 30 rokov Slovenskej kendo federácie (SKF). Svoj krátky príhovor by som zakončil želaním, aby vaša federácia pokračovala z generácie na generáciu a naďalej sa rozvíjala ďalších 50, 100 rokov a viac.

Sakaue Toru
All Japan Kendo Federation
Osaka Kendo Federation
Kansai Jodo Association
Jodo Kyoshi 8. Dan, Iaido Kyoshi 7. Dan

Ako išiel čas v SKF.

1993	Založenie Slovenskej kendo federácie v Košiciach
2001	Vstup do EKF
2001	Prvý seminár na Slovensku so senseiom Victorom Cookom (iaido, jodo)
2003	Prvá materiálna pomoc (kendo výstroj) z Asaka Dojo, Japan
2005	Prvé Majstrovstvá Slovenska v Kendó
2007	Prvý seminár na Slovensku so senseiom Mikeom Davisom (kendo)
2010	Seminár na Slovensku so senseiom Shoji Kiyama (jodo)
2013	Seminár so senseiom Jindřichom Ziegelheimom v Turčianskych Tepliciach (kendo)
2013	Materiálna pomoc z ZNKR poslaná cez Japonskú ambasádu v Bratislave
2018	Udelené čestné členstvo pre Romana Watanabe, Miroslava Mihaloviča, Juraja Váňu a Blažej Gála
2019	Seminár na Slovensku so senseiom Toru Sakaue (jodo)

Prezidenti SKF:

1993 - 2000	Blažej Gál
2000 - 2003	Roman Behro Watanabe
2003 - 2010	Juraj Váňa
2010 -	Rastislav Pazdernatý

SPOMIENKY BLAŽEJA GÁLA A MIROSLAVA MIHALOVIČA:

Na jar 1990 na Slovensku nezávisle od seba na dvoch miestach zároveň skrsla iskra túžby v mladých ľuďoch po japonskom šerme Kendó a laidó. V Bratislave to bol Juraj Váňa. V Košiciach sa ducha samurajov rozhodli oživiť Miroslav Mihalovič, Braňo Čontoš a Blažej Gál. Navštívili Klub netradičných športov, v ktorom už bežali rôzne čínske, kórejské aj japonské bojové disciplíny. To najkrajšie, Kendó však nie. Mladý nadšenci navštívili Technickú knižnicu, kde začali hľadať všetky informácie o mečoch a technikách Kenjutsu. Tie skúšali na futbalovom štadióne. V čase, keď ešte zďaleka nebol internet a e-shopy si chlapci pomohli, ako vedeli. Judo-gi si zakúpili. Hakamy ušili. Na ruky si dali zväračské rukavice, prvé ťažké masky na hlavy si pozvárali z plechov a mriežky, chránič tela Dó si vyrezali z plastového suda. Žiaľ z tohto obdobia sa zrejme nezachovala žiadna fotodokumentácia.

Ako video predloha techník im slúžil zo začiatku klip Sandry „Hirošima“. To bolo radosti, keď Blažej Gál pozháňal filmy od Akira Kurasawu „Sedem Samurajov“, ale aj kriminálku „Istá smrť“ zo začiatku 19. storočia, film „Päť vlkov“, či dokument „Art of killing“.

Písal sa rok 1991, keď sa vďaka časopisu „Štart“ chlapci z Košíc dozvedeli radostnú správu, že v Čechách bratia Vladimír a Míla Hotovec sa už dlhé roky Kendu venujú. Napísali im list, na ktorý bratia milo zareagovali. V roku 1992 na návšteve v Prahe obdržali Košičania dva staršie bógu (brnenia na Kendó) a niekoľko šinajov.

Krátko na to Blažej, Braňo a Miro kontaktujú Juraja Váňu a zorganizovali prvé oficiálne celoslovenské stretnutie v Bratislave. Vybavenie a technická úroveň bola na začiatku slabšia. O to silnejší bol bojový duch a nasadenie.

Vďaka túžbe ovládnuť a zdokonaľiť sa v nových technikách Kendó sa nadšenci z Košíc vydávajú prvý krát na Hungaria Kendó Cup, ktorému predchádza seminár.

Na zábere vyššie z ľava, horný rad: neznámy, Blažej Gál, Martin Tkáč, Peter Jančiar,
 vyššie z ľava, horný rad: Patrik Lach, Roman Mihalovič, Miroslav Mihalovič,
 Branislav Čontos

V lete 1992 po ukončení školy sa Miro Mihalovič vracia domov do Ľubele a v neďalekom Liptovskom Mikuláši zakladá nový Hachidori Kendó klub. Prvými členmi boli Mirov brat Roman, Štefan Kľučka, Patrik Lach.

Na zábere vyššie sú jeho prvý členovia z ľava: Roman Mihalovič, Branislav Čontoš, Štefan Klučka a Miroslav Mihalovič.

Záber z letného kempu na Domaši

1993-12 Cassovia Kendó Klub organizuje Deň Ázijských umení. Na zábere nižšie Blažej Gál.

Roku 1994 v Budapešti na už tradičnom medzinárodnom Maďarskom Kendó pohári stretávajú Kendisti z Košíc a Mikuláša poľských sensejov Andrzeja Kustosza z Lodzi a Artura Hessela z Krakova, ktorí mali neskôr vďaka svojej aktivite zásadný vplyv na rozvoj Kenda minimálne na severnom Slovensku.

Krátko na to sa členovia Hachidori z Liptovského Mikuláša zúčastňujú cvičení v Krakove a táto tradícia, akási družba medzi kendistami z Krakova a Mikuláša, neskôr Popradu pretrváva podnes. Podobnú družbu udržujú košický kendisti s klubom v Miškolci. To je pekné na Kende, že spája národy!

V roku 1994 sa ako diváci chalani zo Slovenska účastniu majstrovstiev sveta Kendó v Paríži. Plní nadšenia chodia ďalšie roky pravidelne do Maďarska na spomínaný Hungaria Cup, do Čiech na Pražský pohár, do Krakova na tréningy, ale aj na celotýždňové letné semináre (Gasshuku) na sever Poľska do Moragu, kde sa pridáva aj kendista zo Svitú/Popradu Karol Ištók.

SPOMIENKY JURAJA VÁŇU:

Kapitola prvá - Každý z nás šermiarov má svoju vlastnú Cestu.

Tak ako je to dnes v móde, "mať svoj príbeh".

Ten môj začal v 74, keď som na pätnáste narodeniny dostal od rodinného známeho starý, dôstojnícky kord. Bol to môj prvý naozajstný meč. Dlhو visel nad mojou posteľou.

Na vrchole mojej vtedajšej kariéry Kungfu a rôznych „BruceLeeovín“ v sedemdesiatych rokoch, som v časopise 100+1 objavil dvojstránku na ktorej bol veľký obrázok muža, v tradičnom japonskom odeve, keď z nízkej pozície predvádza sek do prázdna. Obrázok ma natoľko očaril, že hneď putoval na stenu, nad môj kord. Bol na ňom zobrazený pán Toshiwo Doko, prezident spoločnosti Toshiba. Tento zámožný muž, každé ráno raňajkoval veľmi skromné, tradičné jedlo. Kúsok ryby, hrudku ryže a Miso polievku. O šiestej hodine ráno pred jeho domom zastavila čierna limuzína a odviezla ho do Dojo v ktorom sa dve hodiny venoval cvičeniu laido. Potom ho limuzína odviezla do jeho úradu. Čo to bolo to laido? Skúste zohnať v sedemdesiatych rokoch v Československu niečo o laido.

V knižnici môjho deda som našiel niekoľko cestopisov od českého cestovateľa Joe Hlouchu, ktorý putoval po Nippone v rokoch 1906 až 1920. On písal o cvičení s japonským mečom, o samurajoch a o živote v Japonsku len necelých štyridsať rokov po páde šogunátu. Prečítal som ich všetky.

(Cestopisy natoľko ovplyvnili moje vnímanie Japonska, že keď som sa neskôr zaujímal o 14 denný zájazd do Japonska s Čedokom, ktorý zahŕňal v pobyte aj návštevu tokijského Disneylandu, cestu som odmietol. Báľ som sa, že stratím svoju ilúziu o Nippone)

Ušil som si hakama, odpozorované z dostupných obrázkov. Gi som mal z karate. Kord som rozobral a v jednej dielni u známeho spravil drevenú pošvu s

čiernym lakom, oválnu železnú záštitu a dlhú rovnú rukoväť, čo najviac pripomínajúcu meče z obrázkov. Vymyslel som si cvičenie. Z obratu o 180° tasiť meč a preseknúť zemiak, zavesený vo výške mojich očí. Bol som si istý, že pri obrane zasiahnuť útočníkovi špičku nosa by mu spôsobilo masívne krvácanie a istý šok. Po čase som zemiaky, aj menšie, triafal jedna radosť. Mal som problém len s hĺbkou seku, tak som to ako spôsob sebaobrany radšej zavrhol. Meč som nosil všade, aj do práce a po nej pravidelne chodil cvičiť do lesa. Jeden z mojich kolegov sa poznal s ľuďmi zo skupiny historického šermu Továristvo Starých Bojových Umení a Remesiel. Slovo dalo slovo a keď som Továrišom predviedol tasanie meča spolu so sekou z obratu a „krumpľa“ skončila vo dvoje, bol so okamžite prijatý aj mimo konkurz. Stal som sa továrišom.

Rok pred tým skupina hrala hru „Mečom, letom, svetom“ kde boli aj scény šermu samurajov. Kostými a meče boli v jednej zo skríň, ktorú keď som otvoril a uvidel jej obsah, padol som dojatý na kolená. Na jar druhého roku mi môj učiteľ, majster a druhý otec, Peter Koza, vykoval naozajstnú katanu, pravý meč s dušou. (Zemiaky traste sa!)

Aby som prišiel na to, ako sa opletala rukoväť katany, chodil som takmer denne do Michalskej veže, kde visel jeden originál. So skicárom a ceruzkou v ruke som študoval dráhu šnúry putujúcej po rukoväti. Keď som sa to naučil, začal som opletať všetky továrišské meče. Dostal som prezývku - Katana.

Potom prišla dvojročná vojenčina.

Postreh z vojny.

Tou dobou som sa, vrámci možností, venoval štúdiu Buddhovho učenia, najmä zo zdedených kníh po mojom dedovi. Príchod do tak nekultúrneho a nepochopiteľného prostredia, ako sú kasárne, ma šokoval. Po neúspechu môjho prvého odporu k prostrediu som si našiel spôsob, ako uniknúť, či vlastne obísť túto hrúzu. Východisko bolo jednoduché. Žiadne práva, len povinnosti, pevný režim, takmer holá hlava, rúcho zemitej farby a, a teraz pozor, tri misky v podobe ešusu. To sú predsa symboly mnícha v budhistickom kláštore. A do hlavy mi nikto nevidel.

Majster Peter Koza preložil pre potreby spomínaného vystúpenia útlu knižočku nemeckého vydania o laido. Z tohto prekladu a Petrovho komentára som sa naučil desať kata Seite lai.

Kapitola druhá - Suchdol, Praha.

V roku 1987 som pracoval v Geologickom ústave SAV a kolega, cestovateľ, vidiac moje aktivity, zoznámil ma s pani Kotlářovou z japonského

veľvyslanectva. V tej dobe už cvičila Kendo v TJ Slavoj Suchdol, ktorý založili bratia Hotovcoví na podnet a za pomoci japonského veľvyslanectva. Zúčastnil som sa prvých seminárov Kendo spolu s vtedy ešte deckami z môjho oddielu šermu z Pionierskeho domu detí a mládeže. Vzniklo „Pionierské Kendo“. V mojej starej škodovke sme štyria – piati niekoľko krát navštívili Prahu a cvičili na seminároch, ktoré viedli japonský učitelia Kendo pozvaný pre tento účel veľvyslanectvom.

Stretnutie so Sensei Hayashi-m, 7. Dan

Na jednom zo seminárov v TJ Suchdol sme cvičili jednoduchý útok na učiteľa, ktorý on opätoval protiútokom. Mali sme ho stihnúť kryť, ale to bolo takmer nemožné. Útok sme opakovali veľa krát. Prvým protiútokom ma Sensei Hayashi zasiahol nad Kote, takmer pri lakti. Keď som ho míňal, zasyčal som od bolesti. Potom som naň útočil ešte päť alebo šesťkrát a zakaždým ma trafil rázne na to isté miesto. Po cvičení som mal ruku rovnakej farby ako moje Gi. Večer, počas posedenia, na ktoré som bol pozvaný, ako vedúci Dojo zo Slovenska, ma vyzvala pani Kotlářová, aby som si k Senseiovi Hayashimu prisadol. Keď som si sadol k nemu zobral môj pohár so zmrzlinou a z vlastného pohára mi naložil pár veľkých lyžíc. Pozrel mi s úsmevom do očí a povedal, že žiak nesmie nikdy nijako dať na javo bolesť a tým akoby kritizovať učiteľa. Preto bolo tých päť tvrdých rán na jedno miesto, aby som si to zapamätal. Keď som hanbou sklopil oči, úprimne sa rozosmial, doložil mi zbytok zmrzliny a poslal ma preč. Poučenie na celý život!

O rok nato v 1990 som pred komisiou v ktorej bol aj Sensei Hayashi uspel na skúškach a získal 3. Kyu v Kendo.

Kapitola tretia - Stretnutie s Doktorom Michaelom Putzom.

TJ Suchdol Praha, krátko po jeho vzniku, založil Českú Kendo Federáciu. Nejaký čas sme boli hosťami ČKF, aby sme sa mohli zúčastňovať ich seminárov. Bolo to dovtedy, kým nevznikla Slovenská Kendo Federácia.

V roku 1990 usporiadal TJ Suchdol seminár, ktorý viedol učiteľ Kendo z Nemecka a po prvýkrát aj učiteľ Iaido z Rakúskeho Gratzu, Dr. Michael Putz. Tak konečne Iaido.

Dopoludnia sme cvičili základy držania meča a postoje. Po obedňajšej prestávke som si dovoľil osloviť Michaela Putza s tým, že už dlhšie cvičím Iaido a chcel by som mu mojich 10 Kata predviesť. Našli sme si miesto a začal som cvičiť. Dr. Putz ma pozoroval s údivom a po cvičení sa ma opýtal kde som sa Iaido učil. Povedal som mu, že som sa učil sám z tejto knihy, a ukázal som mu ilustrovanú knihu Majstra Kozu. S údivom v nej listoval a stále opakoval: „Das ist unglaublich, Das ist unglaublich“, to je neuveriteľné. Zavrel knihu, podal mi

ju a povedal, aby som zacvičil Kata ešte raz. Mal som obrovskú radosť, že sa mu moje cvičenie páči a tak som hrdo začal cvičiť odznovu. Keď som skončil, pozrel na mňa a s úsmevom povedal, že je to fantastické ... hrdo som sa nadýchol... ale, že s laido to nemá nič spoločné... a ja som vydychoval ešte päť minút a bol som stále menší a menší.

Moja prvá, naozaj veľká prehra.

Ale keďže všetko musí byť v rovnováhe a úprimné úsilie nikdy nevyjde nazmar, pozval ma Dr. Michael Putz do Budapešti, kde viedol skupinu laido. Bolo to bližšie ako Praha a najmä sme cvičili len laido. Aj keď som v Budapešti rozumel len málo, moja znalosť nemčiny bola mizerná a maďarsky už vôbec nie, boli to skvelé stretnutia a vlastne dali reálne základy môjmu cvičeniu.

Priniesol som si z jedného semináru z Budapešti ešte jednu skúsenosť.

Dr. Putz po cvičení odišiel do kúta telocvične, prezliekol sa do ľahkého úboru a začal cvičiť Taiči. Dovtedy som o tomto cvičení len počul a jeho jemné sústredené pohyby mi učarovali. Povedal mi, že laido je krásne, ale pohybovo veľmi jednostranné a tak cvičí aj Taiči. Tam sa začalo aj moje hľadanie týmto smerom.

Kapitola štvrtá - Roshi Kaisen a Hidari lai Zen Do.

V mojich predstavách som bol presvedčený, že štúdium japonského meča nemôže byť úplné bez duchovného základu. Čítaval som, že samuraji často navštevovali zenových majstrov, aby zdokonaľovali svoju pevnú vôľu a sebaovládanie. Čítať o tom ale nestačí. Keď človek po niečom úprimne túži, celý vesmír sa spojí, aby sa to splnilo.

V decembri 89 som sa „úplnou náhodou“ dostal na malú prednášku Majstra Kaisena, ktorý na ceste z Poľska prechádzal cez Bratislavu. Po prednáške sme skončili u nás doma. Dlho do noci sme sa rozprávali a varili bryndzové halušky. Povedal som mu o mojom sne, aby sa laido cvičilo spolu so zenovou meditáciou. Pretože pri cvičení laido, je myseľ veľmi zatažená sústredením na vlastné vnútorné pocity. Keďže v laido nemáme reálneho protivníka, na ktorého by sme mohli prenášať energiu, musí ísť energia dovnútra. To sa dá zvládnuť len pomocou dobrej meditácie, ktorá sa neskôr môže presunúť aj do cvičenia s mečom. Majster Kaisen povedal, že treba začať cvičiť Zazen.

Druhý rok na jar, som zorganizoval prvý Zenový Seshin s majstrom na Kamennom mlyne, neďaleko Bratislavy. Na jeseň druhý a v roku 1990 na treťom Seshine ma Majster Kaisen prijal za svojho žiaka. V jeho učení som zostal nasledujúcich deväť rokov a v 98 som bol ordinovaný na mnícha Zenu.

Pionierske Kendo sme zmenili na oddiel Japonského šermu a nazvali ho Hidari lai Zen Do. Naše cvičenia sa skladali z meditácie Zazen a praktiky lai. Tí, ktorí vtedy začínali s laido cvičili aj Zazen. Som šťastný, že duch Zenu sa na Slovensku podarilo votkať do cvičenia laido. Ovplyvnilo to prvú generáciu šermiarov, z ktorých vzišla aj prvá generácia učiteľov laido s duchom Zenu.

Epilóg.

V tomto období prichádzajú do Hidari dvaja vzácny ľudia. Roman Behro Watanabe a Juraj Kubinec. Juraj si vybral cestu kováča. Z pod jeho rúk vyšlo niekoľko skvostných mečov, ktoré zdobia naše príbytky. Roman sa vybral cestou majstrov. Spolu s Tomášom Hložníkom, ktorý začínal ešte ako pionier, začali navštevovať semináre organizované Českou Kendo Federáciou. Našli a prijali učenie Senseia Viktora Cooka, ktorý dal definitívnu pečať cvičeniu Iaido na Slovensku. Boli pri vzniku samostatnej Slovenskej Kendo Federácie. To už je ale iný príbeh.

SPOMIENKY ROMANA WATANABE:

História výučby bojových umení s použitím japonských zbraní – meča „Katana“, bambusového meča „Shinai“ a 128 cm dlhej palice „Jo“, začala na Slovensku (v bývalom Československu) v deväťdesiatych rokoch minulého storočia. Priekopníkom na Slovensku sa stal Juraj Vana, ktorý napriek nedostatku informácií a veľmi obmedzenému prístupu v období „komunistického režimu“ a nepriazni ideológie voči všetkému neznámemu hľadal cesty ako sa dostať k vedomostiam a technikám. Tieto precvičoval s detským oddielom pomocou vlastnoručne zhotoveného vybavenia. O to však bola väčšia viera a hĺbka hľadania a presvedčenie o ceste meča, ceste Kendo u tohto budúceho budhistického mnicha, ktorý otvoril dvere do mystického sveta japonského meča. V nasledujúcom období spolu so spoločenskými zmenami sa otvorili ďalšie možnosti, ktoré podnietili rozvoj rozličných prúdov a skupín, ktoré oslovovala a fascinovala japonská kultúra, japonská história a samozrejme aj s tým súvisiaca „Cesta meča“. Medzi prvými, ktorí sa začali venovať na Slovensku cvičeniu Kendo, boli aj cvičenci v Liptovskom Mikuláši a Kosiciach. Bolo to pod vedením priekopníkov cvičenia Kendo na Slovensku Blážej Gala a Miroslava Mihalovica. Do tohto obdobia, v roku 1993, sa viaže aj založenie Slovenskej Kendo Federácie v Kosiciach.

Napriek nedostatku učiteľov, ale aj chýbajúcej literatúry, vhodného vybavenia a priestorov sa vďaka aktivite a snahe jednotlivcov podarilo udržať cvičenie aj v tomto ťažkom období. Dôležitým a rozhodujúcim medzníkom tohto obdobia bola aktivita Romana Watanabe (Behro), ktorý začal cestovať do zahraničia na semináre, ktoré sa organizovali pod vedením významných, hlavne japonských učiteľov. Toto boli rozhodujúce momenty na základe ktorých sa začal ďalší rozvoj cvičenia Iaido a Jodo na základe kvalitných a hodnoverných vedomostí. Postupne k tomu dopomohlo aj rozšírenie internetu a preklady kvalitnej literatúry napomohli väčšiemu rozšíreniu a popularite.

Roman Watanabe (Behro) sa v tomto období spojil s Jurajom Vanom a začal s ním spolupracovať v bratislavskom Hidari Dojo, ktoré zastrešovalo bojové umenia Iaido a Jodo. Pre Romana sa cesta meča stala jednou zo životných

priorít a neskôr prevzal aj vedenie Hidari Dojo. Spolu so svojimi žiakmi cestoval naďalej na semináre do okolitých štátov, hlavne do Českej republiky (Vladimír Hotovec Sensei, Ishido Shizufumi Sensei, Victor Cook Sensei) a Brightonu vo Veľkej Británii, Amsterdamu v Holandsku a Maďarska. Tu sa zoznámil aj s významným britským učiteľom Victorom Cookom, žiakom japonskeho učiteľa Ishido Shizufumi Senseia. V tomto období začal pre ďalší rozvoj Iaido a Jodo na Slovensku kľúčový moment v histórii. Roman dostal od svojho učiteľa Victora Cooka právo používať pre svoje dojo meno Shinbukan. Zároveň začala história organizovania medzinárodných seminárov, ktoré na Slovensku v Iaido a Jodo nemali obdobu. Dnes je to už viac ako 20 rokov nepretržitých seminárov Iaido a zo začiatku intenzívne aj Jodo. Cook Sensei na Slovensku zanechal jedinečnú a nezmazateľnú stopu, vďaka ktorej nie je na Slovensku jediný cvičenec, ktorý by nepresiel jeho školou. Zo začiatku cez neho sameho a neskôr cez jeho žiakov a pokračovateľov. Tieto aktivity s presahom na celú strednú Európu podnietili cvičenie, organizáciu skusok a rozvoj cvičenia, ktorý bol najvýraznejší od založenia Slovenskej Kendo Federácie. Toto obdobie prinieslo aj vstup Slovenskej Kendo Federácie do Európskej Kendo Federácie (EKF) v roku 2001.

Samostatnou kapitolou v histórii federácie je cvičenie Kendo. Popri cvičeniach v mestách Liptovský Mikuláš a Košice sa s príchodom Rastislava Pazdernatého do Shinbukan Dojo začala písať história Kendo v hlavnom meste Slovenska, v Bratislave. Tí najskalnejší praktizujúci okolo Rastislava Pazdernatého začali chodiť na semináre Kendo do iných miest na Slovensku, do Čiech, Rakúska, ale hlavne do Budapešti k Tetsushi Abe senseiovi. Takto získané vedomosti ďalej šíрили medzi ostatných. Podarilo sa nadviazať kontakty s niektorými oddielmi v Japonsku, odkiaľ prišla pomoc vo forme bambusových mečov Shinai, oblečenia Do-gi, brnení Bogu atď. Bola to vo veľkej miere aj zásluha Hagasana z Japonskej ambasády v Bratislave, ktorý istý čas cvičil v Shinbukan Dojo.

Rozvoj cvičenia v Bratislavskom Dojo priniesol rozdelenie na Iaido-Jodo Dojo (Shinbukan Dojo) a osamostatnenie Kendo Dojo (Furinkazan Dojo), ktoré pod vedením Rasta Pazdernatého ďalej napredovalo a rozrastalo sa o ďalších cvičencov Kendo. Rastislav sa v roku 2010 stáva prezidentom Slovenskej Kendo Federácie. Pod vedením Rastislava Pazdernatého, sa prehĺbila spolupráca medzi všetkými Kendo Dojo v Bratislave, Košiciach, Liptovskom Mikuláši a Poprade. Začalo sa organizovanie seminárov a skúšok na Slovensku, ako aj každoročného turnaja Majstrovstiev Slovenska v Kendo. Postupne pribúdala aj účasť na spoločných cvičeniach, napríklad so žiakmi japonskej International Budo University, Donau Cupe vo Viedni, Toru Giga Prague Kendo Cup, či na Majstrovstvách Európy v Kendo. K tomu dopomohli aj semináre na Slovensku pod vedením zahraničných učiteľov, či už to bol Mike Davis Sensei alebo Jindra Ziegelheim Sensei.

V histórii SKF je dôležitá aj nadviazaná spolupráca s Japonskou ambasádou, kde sme pomáhali šíriť povedomie o Kendo, Iaido a Jodo prostredníctvom prednášok a vystúpení, napr. na každoročnom Natsumatsuri – Letnom japonskom festivale. Japonská ambasáda nám naopak pomohla s dodaním

výstroja priamo od All Japan Kendo federation (AJKF). Vďaka AJKF sa Rastislav Pazdernatý mohol zúčastniť na „Foreign Kendo Leader's Summer“ seminári v japonskom meste Kitamoto.

V súčasnej dobe je SKF stabilná organizácia, ktorá je začlenená do Európskych a medzinarodných Kendo, Iaido a Jodo štruktúr, jej cvičenci sa pravidelne zúčastňujú seminárov a súťaží v Európe, kde získali aj významne ocenenia. Na Slovensku sa organizujú medzinárodné semináre, vďaka ktorým majú možnosť všetci cvičenci sa naďalej vzdelávať a napredovať.

SPOMIENKY KAROLA IŠTOKA:

熊心館

„Ruky vytoč smerom dovnútra a udržuj si vzpriamený postoj!“ Hovorí mi Roman Mihalovič, budúci viacnásobný majster Slovenska, po 20 min. sekania na prvom tréningu. Každý na prvom tréningu v HACHIDORI Dójó Liptovský Mikuláš iba sekal. Bola to taká previerka, či to človek s Kendom myslí vážne a neprišiel len tak, zo zvedavosti. Veď v Japonsku sa učí správny sek niekoľko rokov. Romanov starší brat Miro sa venoval sempaiom (skúsenejším), z ktorých dvaja v druhej polovici tréningu za odmenu išli do Bógu (brnenia). Tie boli veľmi rozbité, ale nikto to vtedy nejako neriešil. V duchu som si hovoril: „Ako je fajn, že môžem byť na tréningu s týmito „Modernými Samurajmi“. Po ceste domov vlakom do Svitu som netušil, že ďalších zhruba 15 rokov tu budem chodiť 1-2 krát týždenne. Prvé roky 1994 atď. s kamarátom Radovanom Kórnerom, ktorý ma na Cestu meča a BUDÓ priviedol a som mu za to vďačný.

Ešte v lete 1994 išiel náš vtedajší klub z LM (bratia Mihalovičovci, Patrik Lach) spolu s Košickou Cassoviou na Hungaria Kendo Cup. Zúčastnil som sa seminára, kde nás Tetsushi Abe sensei učil základy ako postoj, chôdzu a pod. Nezávodil som tam na turnaji, ale práve počas slávnostného nástupu za zvuku Vangelis - Dobitie raja, vo mne dozrelo presvedčenie, že Kendó je to pravé a idem sa mu naplno venovať.

O ďalší rok na to koncom Júla 1995, a aj nasledovný rok 1996 sme sa s Miro Mihalovičom, Radom Kráľom a Branislavom Muránskym trmácali 16 až 20 hodín vlakmi na týždňové Kendó Gasshuku (letné sústreďenie) na sever Poľska do Moragu, kde nám Kendó učarovalo ešte viac. Tu sme si spravili aj naše prvé kyu stupne. Spoznali sme nielen veľa kendistov, kamarátov, ale aj prvých veľkých senseio. Andrzej Kustos sensei a Artur Hessel sensei vtedy ešte za asistencie mladých japonských učiteľov (Ken Ichi Nakao a Hanaki) viedli každodenné 3 tréningy. Práve páni Kustos (Lodz) a Hessel (Koryukan Krakow)

pozitívne ovplyvnili vývoj Kenda pod Tatrami. Pán Hessel tu bol, ako prvý zahraničný Kendó učiteľ viesť niekoľko tréningov v Hachidori Dójo Liprovský Mikuláš, v tanečnej sále domu Kultúry.

V Mikuláši sa miesto cvičenia viackrát na tamajších školách menilo. Zaujímavosťou boli cvičenia v Rytierskej sále v jednom zo Zemanských domov na námestí, kde sa niekdajšia šľachta zdokonaľovala v šermiarskych technikách. V neďalekej budove zasa odsúdili Jánošíka.

Od počiatkov sme každoročne chodievali do Prahy na seminár a turnaj. Vtedy zvaný Pražský pohár. Pamätám si, že moje prvé vlastné Bogu som kupoval od Mílu Hotovca za symbolický poplatok, samozrejme už použité, ale na radosti mi to vôbec neubralo.

Vďaka Jarovi Zambovi a jeho účasti v Nenriki Dojo London, sme mali možnosť spoznať senseioov ako Victor Harris sensei, Errol Blake (neskorší prezident BKA), Younga Parka a pod. Posledne menovaný Young Park sensei tu viedol seminár v rokoch 2019 v Tatrách a 2022 v Košiciach.

Vďaka ochote cestovať na Slovensko sme tu mali skvelú možnosť cvičiť pod Jindrom a Janou Ziegelheim 5.-7.7.2013 v Turčianskych Tepliciach a 5.-7.6.2014 v bratislavskej Sokolovni. Jindro s Jankou pomohli nášmu detskému klubu aj materiálne vybavením, ako šinaje, obaly na šinaje atď.

Niekedy po roku 2005 sme v Poprade na naliehanie Joža Kepeša a za pomoci Miloša Hana, vtedajšieho zástupcu riaditeľa CVČ začali cvičiť laidó. Pôvodne v priestoroch CVČ, v centre Popradu, tak vznikla pobočka Hachidori. Z centra voľného času sa cvičenia presunuli do rôznych telocviční ZŠ v časti Poprad Juh.

Nie je tu priestor spomenúť všetkých, ktorý nám pomohli, alebo cvičili, ale spomeniem aspoň niektorých z tohto obdobia.

Braňo Muránsky, Gabo Uhrin, Mišo Abrahámovský, neskôr so synom Alexom.

Mišo Rindoš, Vlado Monček, Erik Tokarčík, Marek Kollárik, Tomáš Kostelničák

Tomáš Korenko, Ivan Klimek, Majka Havašová, Lukáš Zemčák, Marek Polerecký.

Tomáš Skokan, bratia Tomáš a Rado Kečkovci a ďalší.

Ospravedlňujem sa tým, ktorí tu nie sú uvedení.

Pre úplnosť dodám, že Roman Watanabe nás ešte v rokoch 1998 - 2003 nakazil nielen chuťou venovať sa krásnemu a vznešenému laidó, ale aj zaujímavému

Jodó. Neskôr po Romanovom odchode do Japonska sme sa obrátili na Patrika Orthu zo Zlína (Tenshin Dojo), ktorý bol ochotný docestovať a viesť nás v koryú škole Šintó Musó Ryú najskôr v Liptovskom Mikuláši, potom viac rokov v Tatrách aj Košiciach. Jodó seminárov organizovaných za pomoci Petra Bónu zúčastňovali nielen slovenskí, českí, ale aj maďarskí kamaráti. Nie raz nás na týchto seminároch viedol Fred Quant sensei z Holandska. Zaujímavé boli aj laidó semináre v Zlíne pod vedením Vlád'u Hydráka.

Vďaka Romanovým kontaktom s veľvyslanectvom Japonska sme sa dostali ku Haga sanovi a jeho pomoci vzorovému koncepčnému tréningu, ako aj setom na rozhodovanie.

Vo februári 2012 po približne roku vymieňania si mailov s milovníkom japonských anime filmov a záujemcom o Kendó, Kajom Lehoczkým (teraz 2. dan Kendó), sme zistili, že sme susedia. Začala sa písať história Kendó v Poprade. Pridala sa aj Miška Bernadičová (2. kyu Kendó) a Alexey Pashchenko (1. dan Kendó). V čase tejto „silnej Kendo 4-ky“ a za pomoci Jindru Ziegelheima máme v Poprade od apríla 2016 klub s názvom Júšinkan (Spolok medvedieho ducha).

Dvakrát sme sa z Júšinkanu vďaka Mirovi Skybovi a jeho dobrým kontaktom zúčastnili v maďarskom Zebegéni na tamojšom letnom Kendó kempe Budapest Főnix klubu.

